

Gloss 2/2024

Authors / Titles / Abstracts / Metadata / ENG

dr Paweł Popardowski

The author is an assistant professor at the Institute of Law Studies, Polish Academy of Sciences in Warsaw, Poland

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7133-5391>).

Disclosure of Personal Rights and Claims in the Land and Mortgage Register Considering the Supreme Court Case Law

This study refers to an analysis of judgments of the Supreme Court and opinions of representatives of the legal doctrine on the issue of disclosure of personal rights and claims in the land and mortgage register (Article 16 of the Act of 6 July 1982 on land and mortgage registers and on the mortgage). Significant discrepancies exist in relation to the issue in question, pertaining to determination of the categories of personal rights and claims that may be entered in the land and mortgage register. The aforementioned issue has serious implications for the practice. Attempts are frequently made to disclose personal rights and claims in the register to improve the standard of protection of the interests of right holders. This is because the disclosure in the land and mortgage register makes the personal right effective with respect to the rights acquired as a result of a legal transaction after its disclosure, with the exception of the right of an easement of a necessary road, a utility easement or an easement established as a result of a boundary being crossed when erecting a building or other facilities (Article 17 of the Act on land and mortgage registers and on the mortgage).

Keywords: Supreme Court case law, land and mortgage register, entry in the land and mortgage register, personal rights and claims disclosed in the land and mortgage register

/ References

Bałan-Gonciarz E., Ciepła H., Ustawa o księgach wieczystych i hipotece. Komentarz do nowelizacji prawa hipotecznego. Wzory wniosków o wpis. Wzory wpisów do księgi wieczystej, Warszawa 2011.

Borkowski P. [w:] P. Borkowski, J. Trześniewski-Kwiecień, Wpisy do ksiąg wieczystych, Warszawa 2002.

Chilarski T., Grzejszczak P., Prawa osobiste i roszczenia ujawniane w księdze wieczystej a postępowanie upadłościowe, „Przegląd Prawa Handlowego” 2006/5.

Ciepła H., Majewska J., Prawa osobiste i roszczenia podlegające ujawnieniu w księdze wieczystej, „Nowy Przegląd Notarialny” 1999/4.

Czech T., Księgi wieczyste i hipoteka. Komentarz, t. 1, Księgi wieczyste, Warszawa 2022.

Deneka M., Prawa osobiste i roszczenia ujawniane w księdze wieczystej. Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia z 19 stycznia 2017 r., II CSK 230/16, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2019/6.

Drela M., Rozważania nad art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomości, „Rejent” 2002/5.

Dusanowska D., Problematyka praw osobistych i roszczeń podlegających ujawnieniu w księdze wieczystej, „Rejent” 2009/4.

Gniewek E., Księgi wieczyste. Komentarz, Warszawa 2018.

Gniewek E. [w:] System Prawa Prywatnego, t. 4, Prawo rzeczowe, red. E. Gniewek, Warszawa 2021.

Grygiel J., Uprawnienia wierzyciela z umowy przedwstępnej w razie jej niewykonania lub nienależytego wykonania przez dłużnika, Warszawa 2017.

Gurgul S., Dochodzenie praw osobistych i roszczeń w postępowaniu egzekucyjnym (sądowym i administracyjnym) oraz upadłościowym, cz. 1, „Monitor Prawa Handlowego” 2012/1.

Heropolińska I. [w:] I. Heropolińska, A. Tułodziecka, K. Hrycków-Mycka, P. Kuglarz, Ustawa o księgach wieczystych i hipotece. Komentarz, Warszawa 2021.

Jelonek-Jarco B., Rękoma wiary publicznej ksiąg wieczystych, Warszawa 2011.

Kostecki S. [w:] Ustawa o księgach wieczystych i hipotece. Komentarz, red. W. Borysiak, Warszawa 2022.

Kozłowski M., Ujawnienie w księdze wieczystej praw osobistych i roszczeń z uwzględnieniem praktyki notarialnej, LEX 2016.

Lemkowski M., Znaczenie prawne ujawnienia praw osobistych i roszczeń w księdze wieczystej, „Rejent” 2010/7–8.

Mysiak P., Prawa osobiste i roszczenia ujawniane w księdze wieczystej [w:] Księga dla naszych kolegów. Prace prawnicze poświęcone pamięci doktora Andrzeja Ciska, doktora Zygmunta Masternaka i doktora Marka Zagrosika, Wrocław 2013.

Mysiak P., Ujawnienie w księdze wieczystej prawa wierzyciela do dochodzenia zaspokojenia z nieruchomości – glosa do postanowienia Sądu Najwyższego V CK 776/04, „Monitor Prawniczy” 2006/17.

Polak P., Scheuring K., Hipoteka i księgi wieczyste z komentarzem i zworami pism, Leszno 1995.

Przyborowski Ł. [w:] Ustawa o księgach wieczystych i hipotece. Przepisy o postępowaniu wieczystoksięgowym. Komentarz, red. J. Pisuliński, Warszawa 2014.

Rudnicki S., Ustawa o księgach wieczystych i hipotece. Przepisy o postępowaniu w sprawach wieczystoksięgowych. Komentarz, Warszawa 2009.

Siciński P., Ujawnianie w księgach wieczystych praw i roszczeń dotyczących gruntów na obszarze m.st. Warszawy, opartych na przepisach dekretu z dnia 26 października 1945 r., „Rejent” 2002/10.

Świątko M., Znaczenie skuteczności praw osobistych i roszczeń wpisanych do księgi wieczystej, „Monitor Prawniczy” 2021/3.

Wolak G., Roszczenie posiadacza samoistnego o przeniesienie własności gruntu (art. 231 § 1 k.c.) a przysądzenie własności nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym, „Nowy Przegląd Notarialny” 2018/3.

dr hab. Jerzy Paweł Naworski

The author is a professor at the Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland, and a retired judge of the Regional Court in Toruń

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9014-1338>).

An Attorney Appointed by a Resolution of the General Meeting as Referred to in Article 210(1) of the Code of Commercial Partnerships and Companies. Commentary on Judgment of the Supreme Court of 22 February 2023, II CSKP 785/22

The answer to the question whether, in the light of Article 210(1) of the Code of Commercial Partnerships and Companies, an attorney appointed by a resolution of the general meeting to represent a limited liability company in a contract and a dispute between the company and a member of its management board may be another member of that body, causes controversies in legal scholarship, while the case law of the Supreme Court answers it in the affirmative. This position was also expressed in the commented judgment. The purpose of the commentary is to critically assess the judgment, the conclusion being that the Supreme Court interpreted the provision in question contra legem. The issue is important not only for the operation of limited liability companies but, due to the regulations being analogous, also for other types of companies.

Keywords: limited liability company, company attorney in contracts and disputes with management board members, special attorney, linguistic, systemic and functional statutory interpretation

/ References

Kuniewicz Z., Wybrane zagadnienia dotyczące pełnomocnictwa do reprezentowania spółki kapitałowej w umowach z członkami zarządu, „Rejent” 2006/7–8.

Naworski J.P., Reprezentacja spółki kapitałowej z udziałem pełnomocników – w tym będących członkami zarządu, „Glosa” 2007/5.

Naworski J.P. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. 3, Tytuł III. Spółki kapitałowe. Dział I. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, red. T. Siemiątkowski, R. Potrzeszcz, Warszawa 2011.

Opalski A. [w:] Kodeks spółek handlowych, t. 2a, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz. Art. 151–226, red. A. Opalski, Warszawa 2018.

Pabis R. [w:] Kodeks spółek handlowych, t. 2b, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz. Art. 227–300, red. A. Opalski, Warszawa 2018.

Zieliński M., Radwański Z., Wykładnia prawa cywilnego, „*Studio Prawa Prywatnego*” 2006/1.

Kamil Jurkowski

The author is an attorney at law in Poland

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6204-7619>).

Non-Permissibility of Delegating Members of a Limited Liability Company’s Supervisory Board to Act as Members of the Management Board and Permissibility of Challenging the Effectiveness of Convocation of a General Meeting. Commentary on Judgment of the Supreme Court of 23 June 2020, V CSK 521/18

In the commented judgment, the Supreme Court decided on two important issues. The first one concerned the permissibility of granting to the supervisory board of a limited liability company in articles of association the competence to delegate its members to act as members of the management board, as in the statutory regulation for joint-stock companies. In principle, the Supreme Court allowed such possibility. When making the assessment, it should be remembered that this issue is of particular importance from the point of view of the functioning of a limited liability company, because allowing this possibility results in an extension of the scope of entities authorized to represent the company. The second issue concerned the possibility of challenging the effectiveness of convocation of a general meeting by means of one of the methods permitted by law and determining the nature of the rules of the general meeting. In this respect, I cannot fully agree with the position of the Supreme Court. The Supreme Court held that the method chosen to convene the general meeting by the entity authorized to do that is binding.

Keywords: companies, representation of a limited liability company, convocation of a general meeting of shareholders, repeal of a resolution, rules of the general meeting

/ References

Chomiuk M. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. Z. Jara, Legalis 2023.

Dumkiewicz M. [w:] M. Dumkiewicz, A. Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 1–300 Kodeksu spółek handlowych, LEX 2023.

Krysik A. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. Z. Jara, Legalis 2023.

Kwaśnicki R., Swoboda w kształtowaniu treści umów i statutów spółek kapitałowych (na tle prawa niemieckiego), Warszawa 2010.

Opalski A. [w:] Kodeks spółek handlowych, t. 2A, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz. Art. 151–226, red. A. Opalski, Legalis 2018.

Pabis R. [w:] J. Bieniak i in., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Legalis 2022.

Pabis R. [w:] Kodeks spółek handlowych, t. 2B, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Komentarz. Art. 227–300, red. A. Opalski, Legalis 2018.

Pinior P., Zakaz łączenia stanowisk z członkostwem w radzie nadzorczej, „Gdańskie Studia Prawnicze” 2016/2.

Rodzynkiewicz M. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, LEX 2018.

Sołtysiński S., Skutki naruszenia norm względnie wiążących polemicznie, „Przegląd Prawa Handlowego” 2011/6.

Stanik M. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. Z. Jara, Legalis 2023.

Strzelczyk K. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. 2, Tytuł III. Spółki kapitałowe. Dział I. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, red. R. Potrzeszcz, T. Siemiątkowski, Warszawa 2011.

Strzepka J.A., Zielińska E. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. J.A. Strzepka, Legalis 2015.

Szlęzak A., Sprzeczność z normą dyspozytywną to jednak sprzeczność z prawem – polemika, „Przegląd Prawa Handlowego” 2011/7.

Tarska M., Zakres swobody umów w spółkach handlowych, Warszawa 2012.

Wajda D., Ochrona akcjonariuszy mniejszościowych w kodeksie spółek handlowych, Warszawa 2007.

dr hab. Maciej Rzewuski, professor of the University of Warmia and Mazury

The author is a research and teaching employee at the Department of Civil Procedure and Legal Protection, Faculty of Law and Administration, University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland; judge of the District Court in Szczytno, delegated to adjudicate at the Regional Court in Olsztyn

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5637-9257>).

Designation of Another Equivalent Court Pursuant to Article 481 of the Code of Civil Procedure. Commentary on Decision of the Supreme Court of 28 July 2023, III CO 482/23

The subject of the study is to present the position of the Supreme Court on the relatively new institution in the field of Polish civil procedure, which regulates the procedure in a case in which a judge is recused under Article 48(1)(1)-(4) of the Code of Civil Procedure. The view expressed in the commented judgment deserves attention not only because it is one of the first statements of the Supreme Court on the new provision: Article 481 of the Code of Civil Procedure, but primarily because it touches on particularly important issues related to the broadly understood right of a citizen to an impartial court.

Keywords: civil proceedings, judge, recusal of a judge upon request, recusal of a judge ex lege, principle of impartiality

/ References

- Amielańczyk K., Zawrot J., *Nemo iudex in causa sua. Wyłączenie sędziego w polskim postępowaniu cywilnym*, „Gdańskie Studia Prawnicze” 2011/26.
- Derlatka J., *Wyłączenie sędziego w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 2016.
- Gudowski J., *Wyłączenie sądu jako organu wymiaru sprawiedliwości – nowa instytucja w prawie procesowym cywilnym i karnym*, „Przegląd Sądowy” 2021/6.
- Gudowski J. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. 1, Postępowanie rozpoznawcze. Artykuły 1–124, LEX 2023. Kamiński G. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. E. Marszałkowska-Krzes, I. Gil, Legalis 2023.
- Kunicki I. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego*, t. 1A, Komentarz. Art. 1–42412, red. A. Góra-Błaszczykowska, Warszawa 2020.
- Łazarska A. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego*, t. 1, Komentarz. Art. 1–50539, red. T. Szanciło, Warszawa 2019.
- Olaś A., *Właściwość delegacyjna sądu oparta na względach celowości w postępowaniu nieprocesowym*, „Przegląd Sądowy” 2022/1.
- Partyk A. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz aktualizowany*, red. O.M. Piaskowska, LEX 2023.
- Reiwer R., *Wyłączenie sędziego w procesie cywilnym*, Warszawa 2016.
- Reiwer R. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, red. P. Rylski, Legalis 2022.
- Rzewuski M., *Wyłączenie sędziego w postępowaniu cywilnym ze szczególnym uwzględnieniem nowelizacji KPC z 2023 r.*, LEX 2023.
- Sekuła-Leleno M., *Wyłączenie sędziego w polskim procesie cywilnym na tle europejskich standardów prawa do sądu*, „*Studia Prawnicze KUL*” 2020/1.
- Stefańska E. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany*, t. 1, Art. 1–477(16), red. M. Manowska, LEX 2022.
- Żyznowski T. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. 1, Artykuły 1–366, red. T. Wiśniewski, LEX 2021.

Malgorzata Depa

The author is an academic teacher at the Department of Civil and Commercial Law at the Rzeszów University and a trainee attorney-at-law at the Rzeszów Bar Association of Attorneys-at-Law, Poland

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5168-2609>).

Consequences of Setting Contractual Final Time Limits in a Manner Contrary to the Principles of Social Coexistence. Commentary on Judgment of the Supreme Court of 17 March 2022, II CSKP 217/22

The commented judgment of the Supreme Court concerns the issue of the admissibility of setting, in contracts for construction works, applying the FIDIC contract template, a contractual final time limit for the contractor to notify the contracting authority of events or circumstances giving rise to a contractor's claim for payment of additional remuneration, under pain of losing the said entitlement. The growing importance of FIDIC standard contracts in the Polish contract practice reinforces the need to develop a uniform practice for their valid application, in particular of sub-clause 20.1, which, although more and more commonly used, is still the subject of several disputes. The contractual introduction of time limits for the pursuit of property claims based on the principle of freedom of contracts expressed in Article 353(1) of the Civil Code, although legally admissible, may raise some controversies, especially if they are considered from the point of view of the principles of social coexistence.

Keywords: sub-clause 20.1 of FIDIC Conditions of Contracts, contractual final time limits, limitation period, the principle of freedom of contract, principles of social coexistence

/ References

Drapała P., Umowny termin zawity we wzorcu umowy FIDIC – klauzula 20.1. Glosa do wyroku SN z 23.03.2017 r., V CSK 449/16, „Państwo i Prawo” 2020/1.

Drapała P. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. 4, Zobowiązania. Część szczegółowa, red. J. Gudowski, Warszawa 2017.

Janas A. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. 1, Część ogólna (art. 1–125), red. M. Fras, M. Habdas, Warszawa 2018.

Jantowski L. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. M. Balwicka-Szczyrba, A. Sylwestrzak, Warszawa 2022.

Kordasiewicz B. [w:] System Prawa Prywatnego, t. 2, Prawo cywilne – część ogólna, red. Z. Radwański, A. Olejniczak, Warszawa 2019.

Łolik M., Możliwość zastrzegania umownych terminów zawitych. Glosa do wyroku SN z dnia 23 marca 2017 r., V CSK 449/16, „Glosa” 2018/4.

Machnikowski P. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Warszawa 2023, Legalis.

Mularski K. [w:] Kodeks cywilny, t. 1, Komentarz. Art. 1–352, red. M. Gutowski, Warszawa 2021.

Olszewski A., Kontraktowe procedury rozwiązywania sporów w umowach o roboty budowlane opartych na wzorcach umownych FIDIC – w świetle prawa polskiego, „Monitor Prawniczy” 2010/21.

Radwański Z., Zieliński M. [w:] System Prawa Prywatnego, t. 1, Prawo cywilne – część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2007.

Sobolewski P. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. W. Borysiak, Warszawa 2023, Legalis.

Swaczyna B., Warunkowe czynności prawne, Warszawa 2012.

Szczęzak A., Dopuszczalność zastrzegania umownych terminów zawitych. Glosa do wyroku SN z dnia 23 marca 2017 r., V CSK 449/16, „Glosa” 2018/1.

Szczęzak A., Krytycznie o koncepcji umownych terminów zawitych jako naruszających zakaz kontraktowej ingerencji w terminy przedawnienia, „Przegląd Prawa Handlowego” 2017/12.

Szczęzak A., Termin, umowny termin zawity i wygaśnięcie roszczenia – uwagi porządkujące. Glosa do wyroku Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 17 marca 2022 r., II CSKP 217/22, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2022/12.

Paulina Wolszczak

The author is a PhD student at the Doctoral School of Social Sciences, University of Warsaw, Poland

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8643-9799>).

The Right to Housing as a Justification for Deeming a Plea of Limitation of a Claim an Abuse of a Right. Commentary on Judgment of the Supreme Court of 8 September 2020, V CSK 532/18

In the commented judgment, the Supreme Court found the plea of limitation raised by the State Treasury in respect of a claim for transfer of the title to a housing property to be contrary to the principles of community life, in particular the right to housing (Article 75 of the Constitution). This ruling, while understandable on moral grounds, requires comment as one creating the risk of overextending the scope of application of Article 5 of the Civil Code, concerning particularly flagrant cases. This is because it may lead to the dismissal of the pleas of limitation of a claim due to the contents of other constitutional principles or to the creation of a list of cases in which invoking such a principle will each time be considered an abuse of a right. This is all the more so because the facts of the case were not special.

Keywords: plea of limitation, plea of abuse of a right, right to housing

/ References

Bednarek M., Prawo do mieszkania w konstytucji i ustawodawstwie, Warszawa 2007.

Borysiak W., Prawo własności nieruchomości objętych tzw. dekretem warszawskim. Glosa do postanowienia SN z dnia 5 grudnia 2007 r., I CSK 300/07, „Państwo i Prawo” 2011/2.

Doliwa A., Funkcje zasad współżycia społecznego w prawie cywilnym, Warszawa 2021.

Gizbert-Studnicki T., Grabowski A., Normy programowe w Konstytucji [w:] Charakter i struktura norm konstytucji, red. J. Trzciński, Warszawa 1997.

Gutowski M. [w:] Kodeks cywilny, t. 1, Komentarz do art. 1–352, red. M. Gutowski, Legalis 2021.

Justyński J., Koniec biegu terminu zawitego do przyjęcia lub odrzucenia spadku a konstrukcja nadużycia prawa (art. 5 k.c.). Glosa do postanowienia SN z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CSK 485/17, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2020/1.

Kalus S. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. 1, Część ogólna (art. 1–125), red. M. Fras, M. Habdas, LEX 2018.

Kuźnicka-Sulikowska J., Idea przedawnienia i jej realizacja w polskim kodeksie cywilnym, Wrocław 2015.

Machnikowski P. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Legalis 2021.

Pałdyna T., Ratio legis przedawnienia, „Zeszyty Prawnicze” 2006/6.2.

Popardowski P. [w:] Ustawa – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz, red. K. Osajda, Legalis 2022.

Safjan M., Źródła prawa prywatnego [w:] System Prawa Prywatnego, t. 1, Prawo cywilne – część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2012.

Szpunar A., Nadużycie prawa w dziedzinie przedawnienia, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1969/4.

Wilamowski W., Nieodpłatne przejęcie mienia nieprzerejestrowanych spółek przez Skarb Państwa a ochrona prawa własności, „Nowy Przegląd Notarialny” 2019/2.

Wild M., Rozwiążanie problemu podmiotów nieprzerejestrowanych do Krajowego Rejestru Sądowego z punktu widzenia prawa europejskiego, analizy historycznej i porównawczej, „Prawo w Działaniu” 2011/10.

Wilejczyk M., Nadużycie zarzutu przedawnienia przez dłużnika czy nieuwzględnienie upływu przedawnienia ze względu na szczególne okoliczności leżące po stronie wierzyciela – uwagi de lege ferenda, „Monitor Prawniczy” 2014/5.

Wilejczyk M., Zagadnienia etyczne części ogólnej prawa cywilnego, Warszawa 2014.

Tomasz Kolanowski

The author is a judge of the Supreme Administrative Court, Poland

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0439-4241>).

Condition of Written Form for the Declaration on the Choice of the Taxation Form (Article 9a Section 2 of the Act on Personal Income Tax) – Judgment of the Supreme Administrative Court of 22 February 2024, II FSK 710/21

The dispute between the taxpayer and the tax authority pertained to the understanding of the phrase “declaration on the choice of this taxation form made in writing” used in Article 9a section 2 of the Act of 26 July 1991 on Personal Income Tax, and more specifically, whether the written stipulation in the tax transfer title indicating the form of taxation is sufficient to assume that the taxpayer has complied with the obligation to submit the declaration in question.

The Supreme Administrative Court held that the correct interpretation of Article 9a section 2 of the PIT Act leads to the conclusion that in order to effectively choose the flat-rate form of taxation, it is sufficient to indicate the taxation form chosen by the taxpayer in the tax transfer title.

Keywords: income tax, selecting the taxation form, form of the declaration of will

dr Edgar Drozdowski

The author is an associate professor, Chair of Financial Law, Faculty of Law and Administration, Adam Mickiewicz University in Poznan, Poland

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4029-0562>).

Breach of the Principle of Protection of Interests in Progress by Interrupting Depreciation of Residential Property. Commentary on Judgment of the Provincial Administrative Court in Łódź of 27 June 2023, I SA/Łd 258/23

The commented judgment refers to the interruption of depreciation of residential property for the purposes of corporate income tax by the act called the “Polish Deal.” In the judgment, the Provincial Administrative Court rightly decided to directly apply the Constitution of the Republic of Poland, ruling that the legislator’s action was unconstitutional and that the taxpayer has the right to continue depreciation until the fixed assets are fully depreciated. In the commentary, the author points out that the interruption of depreciation should be considered a breach of the principle of protection of interests in progress and that the legislator’s action is not justified by other constitutional values. The author of the commentary concludes by stressing that the interruption of depreciation of residential property for income tax purposes should not be always treated in the same manner. In the case of private rental, the breach of the principle of the protection of interest in progress could be justified by the systemic change of taxation from income tax to turnover tax.

Keywords: depreciation of real estate, protection of interests in progress, CIT, private rental, business activities

/ References

Bartosiewicz A., Kontrola przez sądy administracyjne konstytucyjności przepisów objętych interpretacją indywidualną, „Przegląd Podatkowy” 2023/2.

Bułajewski S., Zasady prawidłowej legislacji podczas tworzenia aktów prawa miejscowego w Polsce, „Studia Prawnoustrojowe” 2015/29.

Drozdowski E., Dopuszczalność przerwania amortyzacji nieruchomości w świetle zasady ochrony praw nabytych i ochrony interesów w toku, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2022/9.

Działocha K., Zasada ochrony praw nabytych w orzecznictwie Polskiego Trybunału Konstytucyjnego [w:] Prawa człowieka: geneza, koncepcje, ochrona, red. B. Banaszak, Wrocław 1993.

Działocha K., Zalasiński T., Zasada prawidłowej legislacji jako podstawa kontroli konstytucyjności prawa, „Przegląd Legislacyjny” 2006/3.

Fiałkowska K., Amortyzacja podatkowa a amortyzacja bilansowa, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 2011/84.

Gomułowicz A., Bezpośrednie stosowanie Konstytucji przez sędziego sądu administracyjnego i znaczenie wykładni prokonstytucyjnej. Glosa do wyroku NSA z dnia 22 października 2018 r., II FSK 2983/17, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2020/11.

Gorgol A., Równowaga budżetowa w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, „Państwo i Prawo” 2014/9.

Hanusz A., Równowaga budżetowa a zasady prawa, „Państwo i Prawo” 2015/9.

Jackowski M., Ochrona praw nabytych w polskim porządku konstytucyjnym, Warszawa 2008.

Kozub-Ciembroniewicz K., Szumiło-Kulczycka D., Konsekwencje uchybień w obsadzie TK (uwagi na tle orzeczenia w sprawie K 1/20), „Państwo i Prawo” 2021/8.

Krzywoń A., Podatki i inne daniny publiczne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2011.

Łętowska E., Glosa do wyroku NSA z dnia 21 października 2004 r., FSK 571/04, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2005/5.

Marciniuk J. [w:] Podatek dochodowy od osób fizycznych. Komentarz, red. J. Marciniuk, Warszawa 2017.

Mączyński A., Sąd administracyjny jako sąd konstytucyjny, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2021/1–2.

Pach M., „Czasem zabrzeczy mucha...”. Jak (nie) pracował TK Przyłębskiej w pierwszym półroczu 2022 roku, <https://oko.press/jak-nie-pracowal-tk-przylebskiej-w-pierwszym-polroczu-2022> (dostęp: 21.02.2024 r.).

Pogoński M., Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych. Komentarz, Warszawa 2014.

Pustuł J., Amortyzacja podatkowa używanych lub ulepszonych budynków i budowli, „Świat Nieruchomości” 2014/2.

Pyziak-Szafnicka M., Trybunał Konstytucyjny á rebours, „Państwo i Prawo” 2020/5.

Słysz A., Ochrona praw słusznie nabytych w gałęzi prawa podatkowego [w:] Środki ochrony praw słusznie nabytych w świetle Konstytucji RP i prawa Unii Europejskiej, red. H. Zięba-Załucka, P. Chmielnicki, Warszawa 2012.

Wronkowska S., Zasady przyzwoitej legislacji w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego [w:] Księga XX-lecia orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, red. M. Zubik, Warszawa 2006.

Zalasiński T., Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego, Warszawa 2008.

prof. dr hab. Joanna Wegner

The author is a professor at the Institute of Legal Comparative and Interdisciplinary Research, the Department of Comparative Administrative Procedure at the Faculty of Law and Administration at the University of Łódź, a judge of the Supreme Administrative Court, Poland (ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2773-6651>).

Institution of the Suspension of Execution of a Decision before an Administrative Court – an Effective Legal Measure or a Relic of the Past? Commentary on Resolution of the Supreme Administrative Court of 13 November 2022, II GPS 2/22

The commented resolution raises an important issue of the admissibility of suspending the execution of the decision of the first instance body, as a result of which a decision was issued on the inadmissibility of an appeal or finding the failure to meet the deadline. The court assessed that in a case based on a complaint against this type of decision, suspending the execution of the decision issued in the first instance is inadmissible. This hypothesis appears to be justified, although historical and comparative analysis leads to the conclusion that national solutions are outdated taking into account the challenges of contemporary administrative law.

Keywords: temporary legal protection, suspension of execution of the contested decision, complaint against the decision on the inadmissibility of an appeal, administrative court case

/ References

Barnes J., Towards a third generation of administrative procedure [w:] Comparative Administrative Law, red. S. Rose-Ackerman, P.L. Lindseth, Cheltenham–Northampton 2010.

Kmiecik Z., Efektywność sądowej kontroli administracji publicznej, „Państwo i Prawo” 2003/11.

Schmidt-Assmann E., Verwaltungsrechtliche Dogmatik. Eine Zwischenbilanz zu Entwicklung, Reform und künftigen Aufgaben, Tübingen 2013.

dr hab. Mateusz Błachucki, professor of the Institute of Law Studies, Polish Academy of Sciences

The author is a professor in the Institute of Law Studies, Polish Academy of Sciences (ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5805-048X>).

Mediation in Cases Pertaining to a Transfer of Authorisation to a Legal Successor of the Authorised. Commentary on Judgment of the Supreme Administrative Court of 17 October 2022, II GSK 1756/21

The commentary pertains to the admissibility of mediation in an administrative case concerning the succession of an authorisation decision. The key issue is the legal nature of the case determining the possibility of using mediation. The Supreme Administrative Court rightly held

that mediation cannot be used in an administrative case involving the granting, expiry or transfer of any individual authorisation. Such an approach of the Court is based on the linguistic and purposive interpretation of the Code of Administrative Procedure and is consistent with the findings of the doctrine of administrative law.

Keywords: mediation, Code of Administrative Procedure, succession of an authorisation decision, transfer of a pharmacy permit, judicial control of administration

/ References

Adamiak B. [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Legalis 2022.

Broński W., Efektywność mediacji w postępowaniu administracyjnym, „*Studia Prawnicze KUL*” 2019/3.

Dauter-Kozłowska A., Stosowanie mediacji w postępowaniu administracyjnym i sądowoadministracyjnym, „*Przegląd Prawa Publicznego*” 2020/1.

Jakubowski A. [w:] Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, red. M. Wierzbowski, A. Wiktorowska, Legalis 2023.

Klonowski K., Charakter administracyjnej sprawy mediacyjnej, „*Przegląd Prawa Publicznego*” 2020/6.

Klonowski K. [w:] Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, red. H. Knysiak-Sudyka, LEX 2023.

Kmieciak Z., Postępowanie mediacyjne i postępowanie uproszczone przed sądem administracyjnym, „*Państwo i Prawo*” 2003/10.

Przylepa-Lewak A., Mediacja jako forma komunikacji w postępowaniu administracyjnym, „*Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*” 2022/2.

Sieniuc M., Mediacja [w:] System Prawa Administracyjnego, t. 9, Prawo procesowe administracyjne, red. R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, Warszawa 2017.

Wegner-Kowalska J., Mediacja w sprawach administracyjnych – pytania i wątpliwości, „*Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego*” 2017/6.

Wilbrandt-Gotowicz M., Zasada dobrowolności mediacji w sprawach administracyjnych, „*Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego*” 2018/6.

Wilbrandt-Gotowicz M. [w:] M. Jaśkowska, A. Wróbel, M. Wilbrandt-Gotowicz, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX 2023.

dr Konrad Łuczak

The author is an assistant professor at the Department of Administrative Procedure, Faculty of Law and Administration, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Poland, chief specialist at the National Centre for Emissions Management at the Institute of Environmental Protection – National Research Institute

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3631-8390>).

The CAFE Directive and Obtaining a Derogation from BAT-AELs. Commentary on Judgment the Court of Justice of 9 March 2023, C-375/21, Sdruženje “Za Zemyata – dostap do pravosadie” and Others v. Izpahnitelni direktor na Izpahnitelna agentsia po okolna sreda and “TETS Maritsa iztok 2” EAD

With the discussed judgment, the Court of Justice of the EU expanded a closed list of requirements for obtaining a derogation for industrial installations relaxing the maximum emission levels associated with the best available techniques (so-called BAT-AELs), which is regulated in Article 15(4) of Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control). Granting a derogation allows in practice a higher level of emissions of certain pollutants, such as sulphur dioxide, than those resulting from BAT-AELs. One of the conditions states that granting a derogation cannot cause significant pollution, which the Court of Justice expanded by referring to the provisions of the CAFE Directive – a key act in the field of ambient air protection. Namely, a derogation cannot be granted if it is such as to contribute to the exceedance of air quality limit values set by the CAFE Directive. The Court of Justice, however, did not act consistently as it accepted that a derogation could be granted in a situation where air quality standards had already been exceeded, but the essence of the derogation would not violate the provisions of the valid air quality protection plan. In other words: if the air quality is good, it must be maintained, but if it is low, it can be slightly worsened as long as it does not conflict with the air quality protection plan. In this context, it is important to take into account the existing air quality and plans for all areas affected by emissions of pollutants from the installation, not just from the area where the installation is located. In countries still struggling with the problem of polluted air, such as Poland or Bulgaria, reliable and effective implementation of the Court of Justice's judgment by administrative authorities will probably result in a reduction of derogations granted, and will certainly seriously complicate the process of assessing the admissibility of its granting.

Keywords: IED, integrated permit, BAT conclusions, derogation from BAT-AELs, CAFE Directive, air quality plan

/ References

Gubrynowicz A., Ochrona powietrza w świetle prawa międzynarodowego, Warszawa 2005.

Maśnicki J., Decentralized Application of the BAT Conclusions, „European Energy and Environmental Law Review” 2018/2.

Sobieraj K., Skutki prawne przyjęcia i opublikowania konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik na przykładzie regulacji dla dużych źródeł obiektów energetycznego spalania, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2019/1.

Van Calster G., Reins L., EU Environmental Law, Cheltenham–Northampton 2018.

Yamineva Y., Is law failing to address air pollution? Reflections on international and EU developments, „Review of European, Comparative & International Environmental Law” 2017/3.

dr Maciej Kułak

The author is an assistant professor at the Department of European Law, Faculty of Law and Administration at the University of Warsaw, Poland

(ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8240-7271>).

Tax Measures as a Restriction on the Freedom to Provide Online Property Intermediation Services Relating to Short-Term Rentals. Commentary on Judgment of the Court of Justice of 22 December 2022, C-83/21, Airbnb Ireland UC plc, Airbnb Payments UK LTD v. Agenzia delle Entrate

The commented judgement concerns the issue that is important from the point of view of information society services, i.e. the assessment of national tax measures as a potential restriction on the freedom to provide the aforementioned services. The principal issue in the commented judgment was the applicability to such measures of articles of Directive 2015/1535 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical regulations and of rules on Information Society services. In the opinion of the Court of Justice, tax measures are excluded from the scope of the said Directive, even though it does not contain any explicit provisions in this regard. The author presents a critical stance towards the position of the Court, thus supporting the position of the Advocate General expressed in his opinion, assuming the applicability of the said Directive to fiscal measures.

Keywords: freedom to provide services, information society services, tax measures, technical regulations, rules on services

/ References

Kowalik-Bańczyk K., Dąbrowska-Kłosińska P. [w:] Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Komentarz, t. 2, red. A. Wróbel, Warszawa 2012.

Kramer D., Schaub M., EU Law and the Public Regulation of the Platform Economy: The Case of the Short-Term Rental Market, „Common Market Law Review” 2022/6.

dr Patrycja Dolniak

The author is an assistant professor at the Institute of Legal Sciences, Humanitas University in Sosnowiec, Poland, and a judge of the District Court Katowice-Wschód in Katowice (ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7443-5785>).

Public Authority Without the Right to Compensation and Statutory Interest for Late Payments in Commercial Transactions. Commentary on Judgment of the Court of Justice of 13 January 2022, C-327/20, Skarb Państwa – Starosta Nyski v. New Media Development & Hotel Services Sp. z o.o.

The justification is more important than the operative part of the judgment of the Court of Justice issued on 13 January 2022 in case C-327/20, where the Court stated that the concept of a ‘commercial transaction’ does not cover the collection, by a public authority, of a fee due as remuneration for perpetual usufruct of land from an undertaking. Indeed, in that justification, the Court explained why not only remuneration for perpetual usufruct, but also any other claim asserted by a public authority, cannot, on the basis of Directive 2011/7/EU, be considered a claim resulting from a ‘commercial transaction’. This judgment, despite its great importance for practice, has not been discussed more extensively in legal scholarship so far. Therefore, it appears necessary to analyse the reasons behind the commented determination and the consequences of the Court’s judgment.

Keywords: commercial transaction, public authority, undertaking, creditor, perpetual usufruct

/ References

Dolniak P. [w:] Przeciwdziałanie nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Komentarz, LEX 2023.

Gwiazda N., Dochodzenie należności cywilnoprawnych, <https://serwisy.gazetaprawna.pl/samorzad/artykuly/8626527,jednostki-samorzadu-terytorialnego-jst-stosunki-cywилne-stosunki-administracyjnoprawne.html> (dostęp: 17.08.2023 r.).

Partyk A., Opłata roczna za użytkowanie wieczyste bez odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. Omówienie wyroku TS z dnia 13 stycznia 2022 r., C-327/20 (New Media Development & Hotel Services), LEX 2022.

Popardowski P., Ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w orzecznictwie Sądu Najwyższego – przegląd orzecznictwa, „Glosa” 2021/3.

Skibińska E., Pobieranie opłaty należnej Skarbowi Państwa to nie transakcja handlowa, n. ius, 3.03.2022 r., Legalis.